G(H)OST KOMENTATOR: STJEPAN CAR, PREDSJEDNIK UDRUGE INOVATORA HRVATSKE

Inovacije stvaraju - menadžeri

Menadžeri u tvrtkama imaju ključnu ulogu u stvaranju inovacija jer uvjete za njihovo nastajanje određuju upravo oni svojom politikom i stilom upravljanja

Tko su ljudi koji se bave inovacijama, koji stalno smišljaju nešto novo? Kako ih motivirati da rade više i kako motivirati druge da im se pridruže? Upravo je to misija Udruge inovatora Hrvatske: promocija inovatora, njihovih djela i sredina u kojima djeluju. Cilj je od pojedinačnih slučajeva stvoriti pokret te onima koji odlučuju, bilo u tvrtkama ili politici, skrenuti pažnju na njihovo značenje za gospodarski razvoj društva.

> Ako želite inovaciju u svojoj sredini, onda razvijajte pozitivan stav prema kreativnom mišljenju

Danas je mnogo radnih mjesta otvoreno na temelju inovacija koje su nastale u samostalnoj Hrvatskoj. Primjerice u Tehnixu (300 zaposlenih), HS Produktu (1300 zaposlenih), Dok-ingu (70 zaposlenih), Centrometalu (170 zaposlenih)... Inovatori su u tim tvrtkama postali poduzetnici. No poduzetništvo je vještina koja zahtijeva neka druga znanja nego što zahtijeva samo inovatorstvo u tehničkom području. Na žalost, dosezi razvoja gospodarstva na inovatorima-poduzetnicima spontani su i ograničeni. Bivši samoupravni socijalizam imao je istraživačko-razvojne institute pri gospodarskim subjektima, ali ondašnja poduzeća s golemom administracijom i niskom produktivnošću prvo su se odrekla svojih instituta. Nisu baš svi tako postupili. Končar je i danas u većinskom državnom vlasništvu, ali ima svoj istraživačko-razvojni centar, Končar-Institut za elektrotehniku, koji živi na tržišnim osnovama radeći za Grupu Končar sa 60 posto, a ostalo za druge u Hrvatskoj i inozemstvu. Tramvaj, vlak, vjetroagregat, monitoring sustavi elektroenergetske opreme..., sve su to proizvodi naručenog i planiranog razvoja. Ovo posljednje je važno – planiranog razvoja, planiranih inovacija za poznatog proizvođača i za poznato tržište. Upravo taj pristup inovatorstvu daje najveće rezultate i primjenjuju ga svi oni koji su prvi ili to žele postati.

Menadžeri u tvrtkama imaju ključnu ulogu u stvaranju inovacija jer uvjete za njihovo nastajanje određuju upravo oni svojom politikom i stilom upravljanja. Ako želite inovaciju u svojoj sredini, onda razvijajte pozitivan stav prema kreativnom mišljenju. Kreativne novčano nagrađujte. Potičite i razvijajte upornost do najvišeg stupnja. Poduprite nove ideje bez obzira na njihovo podrijetlo. Izbjegavajte kritičko ocjenjivanje ideja koje tek nastaju, a kreativnima povjeravajte samo probleme iz njihovog područja interesa. I konačno, uočavajte tvorce ideja i donosite za njih pozitivne odluke: izvucite ih iz anonimnosti.

Mnogobrojna priznanja hrvatskim inovatorima i na najvećim svjetskim izložbama pokazuju da u Hrvatskoj postoji veliki potencijal u organiziranom timskom radu na stvaranju inovacija u tvrtkama, ali i putem suradnje akademske zajednice i javnih instituta s domaćom industrijom.

Kao društvo imamo šansu, samo moramo upravljati procesom svog razvoja, a ne prepustiti se stihiji. Pogledajmo što rade najuspješniji i pitajmo se zašto rade organizirano i usmjereno, podržavajući samo neke gospodarske grane, a ostale prepuštaju tržištu. Dobar su primjer Finska i Austrija. Jesu li oni inovativniji od nas ili možemo i mi biti kao oni, ili možda i bolji? Oni očito znaju kako se igra tržišna utakmica da bi se pobijedilo. ■

> Izbjegavajte kritičko ocjenjivanje ideja koje tek nastaju, a kreativnima povjeravajte samo probleme iz njihovog područja interesa